

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1981

Vyhlásené: 30.04.1981 Časová verzia predpisu účinná od: 01.06.1981 do: 30.06.1989

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

49

VYHLÁŠKA

Štátnej plánovacej komisie a Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky

z 3. apríla 1981

o hospodárení s nevyužitými zásobami

Štátna plánovacia komisia podľa § 17 ods. 1 písm. e) a ods. 4 zákona č. 145/1970 Zb. o národohospodárskom plánovaní a Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky podľa § 395 písm. a) Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení vyhlásenom pod č. 37/1971 Zb. po prerokovaní s Federálnym ministerstvom financií, Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu, Federálnym cenovým úradom, plánovacími komisiami republík a s ďalšími zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovujú:

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Rozsah pôsobnosti

(1) Táto vyhláška upravuje postup ústredných orgánov, orgánov stredného článku riadenia a organizácií¹⁾ pri znižovaní stavov nevyužitých zásob a pri vracaní týchto zásob do reprodukčného procesu.

(2) Vyhláška sa nevzťahuje na zásoby v trhových fondoch.

§ 2

Nevyužitie zásoby

(1) Nevyužitie zásoby sú také hmotné zásoby, ktoré nie sú využité pre činnosť organizácie a zahŕňajú:

- a) nadbytočné (nadmerné) zásoby, t.j. také zásoby, ktoré organizácia pre svoju činnosť síce potrebuje, ale ich množstvo presahuje rozsah, ktorý je primeraný úlohám a potrebám organizácie a je zvyčajne určený normami zásob.²⁾ Primeranosť sa posudzuje vo vzťahu k dodávkovým alebo odbytovým cyklom proti plánovanej spotrebe, ako aj vo vzťahu k vytváraniu pohotových odbytových zásob. K nadbytočným zásobám nepatria účelne vytvorené dočasné a sezónne zásoby;
- b) nepotrebné zásoby, t.j. také zásoby, ktoré organizácia na plnenie svojich úloh a pre svoju činnosť nepotrebuje a ktoré sa v organizácii nemôžu vôbec využiť; zahŕňajú zásoby, ktoré sa môžu využiť v iných organizáciách alebo na iných úsekoch národného hospodárstva, a nevyužiteľné zásoby. Nevyužiteľné (nepoužiteľné) zásoby sú také zásoby, ktoré sa nemôžu využiť vo vlastnej organizácii ani v žiadnej inej organizácii alebo na inom úseku národného

hospodárstva, nie sú vhodné na zhodnotenie priamym predajom obyvateľstvu a nemôžu sa zhodnotiť vývozom ani v rámci medzinárodnej výmeny podľa § 11.

(2) Položka zásob predstavuje také sortimentové rozlíšenie, ktoré zodpovedá dvanásťmiestnemu kódu Jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov a príslušného odborového číselníka, prípadne Jednotnej klasifikácie výrobkov v poľnohospodárstve a v lesníctve.

DRUHÁ ČASŤ

HOSPODÁRENIE S NEVYUŽITÝMI ZÁSOBAMI

§ 3

Predmet znižovania stavov nevyužitých zásob

Predmetom znižovania nevyužitých zásob sú všetky nevyužité zásoby materiálu (základného, pomocného aj údržbového, surovín, palív, nakupovaných súčastí a náhradných dielcov), nevyužité zásoby predmetov postupnej spotreby (včítane nástrojov a prístrojov) a nevyužité zásoby výrobkov a tovaru, prípadne nedokončenej výroby.³⁾

§ 4

Predchádzanie vzniku nevyužitých zásob

Organizácie sú povinné všetkými dostupnými spôsobmi a aktívnymi opatreniami predchádzať vzniku nových nevyužitých zásob. Najmä sú povinné:

- a) zabezpečovať kvalitný a včasný prieskum potrieb a prieskum nákupných zdrojov, a tým vytvoriť predpoklady pre vyššiu stabilitu a autoritu sortimentového rozpisu plánu výroby a plánu odbytu;
- b) na základe výsledkov prieskumu potrieb vytvárať v účelných prípadoch pohotovú odbytovú zásobu, ktoré umožnia pružnejšie uspokojovať požiadavky a budú vecne aj psychologicky pôsobiť proti hromadeniu výrobných zásob u spotrebiteľov;
- c) dbať o dodržanie väzby plánu materiálno-technického zásobovania a plánu vývoja zásob na sortimentový rozpis plánu výroby;
- d) ihneď premietiť do spotrebných noriem, do plánu materiálnotechnického zásobovania a plánu zásob všetky zmeny v spotrebe surovín a materiálu v dôsledku technologických zmien, racionalizačných opatrení, zavedených zlepšovacích návrhov a pod. a vyhodnocovať ich;
- e) upresňovať požiadavku pre ďalšie obdobie podľa skutočnej spotreby materiálu v bežnom období tak, aby nevznikali nové nevyužité zásoby, a neobjednávať materiál, ktorý nepotrebujú na plnenie svojich úloh;
- f) pravidelne hodnotiť v lehotách určených vedúcim organizácie vývoj jednotlivých položiek zásob podľa súpisiek zásob, porovnávať, či výška zásoby je v súlade s obratom položky, s výdajovým a príjmovým cyklom, hodnotiť, či v prípadoch nesúladu ide o prechodný výkyv alebo o trvalú zmenu, a operatívne zabezpečovať potrebné opatrenia na obnovenie súladu výšky zásoby s dodávkovými a výdajovými cyklami;
- g) využívať normy zásob, prípadne z nich odvodených signalizačných hladín (tzv. noriem maximálnych zásob) a zabezpečovať organizačno-pracovné opatrenia na signalizáciu nežiadúcich výkyvov;
- h) zameriavať a usmerňovať racionalizačné hnutie a socialistické súťaženie aj na dodržiavanie a skvalitnenie noriem spotreby a noriem zásob a na skracovanie nákupných a odbytových cyklov a objednávacích a dodacích lehôt;
- i) ustanoviť systém kontroly a sústavne preverovať plnenie opatrení podľa písmen a) až h).

§ 5**Znižovanie stavov nevyužitých zásob**

(1) Organizácie sú povinné priebežne zisťovať nevyužitú zásoby, vytriedovať ich zo svojich celkových zásob a zabezpečovať reálne opatrenia na ich využitie. Najmenej raz ročne, spravidla v súvislosti s vykonávaním inventarizácie, sú organizácie povinné kontrolovať ich vytriedenie porovnaním s normami a výdajovými a dodávkovými cyklami a posudzovať úmernosť skutočných stavov jednotlivých položiek vo vzťahu ku skutočným výdajom podľa súpisiek zásob.

(2) Organizácia, ktorá vytriedila nevyužitú zásoby a oddelila ich v evidencii (ďalej len „ponúkajúca organizácia“), je povinná svoje nevyužitú zásoby buď využiť pre vlastnú potrebu, alebo najneskoršie do troch mesiacov po vytriedení uzavrieť zmluvu na ich dodávku inej organizácii. Ak organizácia nemôže sama takto zabezpečiť využitie svojich nevyužitých zásob, je povinná bez zbytočného meškania ponúknuť ich sprostredkujúcim organizáciám (§ 6), pokiaľ ich hodnota presahuje 5 000 Kčs za jednu položku, a označiť ich zreteľným spôsobom v sklade. Využitie nevyužitých zásob, ktoré nedosahujú túto hodnotu, zabezpečujú organizácie samy vhodným spôsobom (ponukou na burzách nevyužitých zásob, inzerciou a pod.) alebo ich tiež ponúknu sprostredkujúcim organizáciám, ale až po dohode s nimi.

(3) Ponúkajúca organizácia ponúkne nevyužitú zásoby tak, že pre každú položku vyhotoví „Ponukový list nevyužitej zásoby“ (§ 7), a to v piatich vyhotoveniach. Jedno vyhotovenie si ponechá pre vlastnú evidenciu a štyri vyhotovenia odošle príslušnej sprostredkujúcej organizácii. Ak ponúka viac položiek, pripojí zoznam ponukových listov.

(4) V prípade, keď ponúkajúca organizácia nevie, ktorá organizácia plní funkciu sprostredkujúcej organizácie pre príslušnú nevyužitú zásobu a nemôže to bez mimoriadnych ťažkostí zistiť, zašle štyri vyhotovenia ponukového listu dodávateľovi, od ktorého materiál odobrala. Ak tento dodávateľ neplní funkciu sprostredkujúcej organizácie sám, odovzdá všetky zaslané vyhotovenia ponukového listu do troch dní správnej sprostredkujúcej organizácii za ponúkajúcu organizáciu sám a oznámi to ponúkajúcej organizácii.

(5) Po odoslaní ponukového listu nevyužitej zásoby sprostredkujúcej organizácii nemôže už ponúkajúca organizácia bez súhlasu sprostredkujúcej organizácie tieto zásoby ďalej odpredávať. Akékoľvek ďalšie zmeny, ktoré nastanú v údajoch uvedených v ponukovom liste, je povinná bezodkladne oznámiť sprostredkujúcej organizácii.

(6) Sprostredkujúca organizácia posúdi podľa svojich skúseností a vedomostí použiteľnosť ponúknutých nevyužitých zásob pre potreby svojich odberateľov, prípadne pre potreby ďalších organizácií a na nevyužitú zásobu zašle dve vyhotovenia ponukového listu odberateľovi, o ktorom predpokladá, že ponúknutú zásobu môže ekonomicky využiť. Ponúkajúcu organizáciu informuje spravidla na vrátenej kópii ponukového listu (§ 8) o tom, že jej nevyužitú zásobu určila pre ponuku danému odberateľovi, a jedno vyhotovenie ponukového listu použije pre svoju evidenciu. V prípade, že nevyužitá zásoba podľa ponukového listu bude určená viacerým odberateľom, vyhotoví sprostredkujúca organizácia potrebný počet ďalších vyhotovení ponukového listu.

(7) V prípade, že sprostredkujúca organizácia nemôže ponúknuté nevyužitú zásoby využiť pre svoju vlastnú potrebu ihneď, ani na krytie potrieb svojich odberateľov alebo iných organizácií, je povinná zahrnúť ponúknutú položku nevyužitých zásob do svojich dispozičných zdrojov, určiť lehotu, v ktorej hodlá sprostredkovať využitie nevyužitej zásoby, a upovedomiť o tom do 30 dní ponúkajúcu organizáciu. Lehotu určí v súlade s termínmi na vzájomné pospájanie objednávok a požiadaviek s dispozičnými zdrojmi, ale nie dlhšiu ako jeden rok od prevzatia ponukového listu.

(8) Organizácia, ktorá dostane od sprostredkujúcej organizácie ponukový list nevyužitej zásoby (ďalej len „odberateľ“), je povinná:

- a) do 30 dní po doručení ponukového listu nevyužitej zásoby buď odsúhlasí odber nevyužitej zásoby odoslaním potvrdeného ponukového listu ponúkajúcej organizácii, alebo si vyžiadať vzorky na odsúhlasenie či vyslať svojho pracovníka alebo zástupcu na zistenie stavu zásoby, alebo ponuku úplne alebo čiastočne odmietnuť; pri odmietnutí je povinná postupovať podľa odseku 10 alebo 11;
- b) v prípade, že navrhuje zmeny dodacích podmienok, lehôt, množstva alebo ceny, zapísať svoj návrh do ponukového listu a odoslať ho ponúkajúcej organizácii v rovnakej lehote.

(9) Lehota na vyjadrenie odberateľa sa predlžuje o nevyhnutne potrebný čas na prípadné schválenie vzoriek alebo na uskutočnenie prehliadky ponúkanej zásoby odberateľom, pokiaľ si to odberateľ vyžiada, najviac však o ďalších 30 dní. Ponúkajúca organizácia je povinná požiadať na zaslanie vzoriek alebo na umožnenie prehliadky zásob vyhovieť. Ak medzi odberateľom a ponúkajúcou organizáciou nedôjde k dohode (napr. o cene alebo o iných náležitostiach), vyžadujú si stanovisko sprostredkujúcej organizácie. Ak nedôjde k dohode ani na základe stanoviska sprostredkujúcej organizácie, môže odberateľ dodávku odmietnuť a informovať o tom sprostredkujúcu organizáciu.

(10) Odberateľ, ktorý dostane od sprostredkujúcej organizácie ponuku nevyužitej zásoby bez toho, že by bol pred tým taký materiál objednal alebo prejavil oň záujem, je povinný preveriť možnosť ekonomického zhodnotenia tejto zásoby, prípadne oznámiť sprostredkujúcej organizácii podmienky, za ktorých by mohol nevyužitú zásobu spracovať (zhodnotiť). Ak sprostredkujúca organizácia zaslala ponukový list, odberateľ oznámi výsledky preverenia a svoj návrh ponúkajúcej organizácii priamo a sprostredkujúcu organizáciu informuje kópiou.

(11) Ak odberateľ odmietne úplne alebo čiastočne prevziať nevyužitú zásobu vzhľadom na to, že ju nemôže ekonomicky využiť (napríklad pre zlý stav zásoby), oznámi to sprostredkujúcej organizácii tým, že vráti zaslaný ponukový list a uvedie v ňom dôvody, pre ktoré odmieta prevziať nevyužitú zásobu; sprostredkujúca organizácia posúdi tieto dôvody z hľadiska možnosti využitia zásoby v inej organizácii alebo na iný účel a po prípadnom prerokovaní s odberateľom ponúkne nevyužitú zásobu rovnakým spôsobom inému odberateľovi, o ktorom podľa svojich skúseností a vedomostí potrieb odberateľov predpokladá, že ju môže ešte využiť aj napriek zisteným vadám.

(12) Ak sprostredkujúca organizácia nenájde možnosť ekonomického využitia týchto zásob v odberateľských organizáciách podľa odsekov 6, 7 a 11, ponúkne nevyužitú zásobu na predaj obyvateľstvu podľa § 10.

(13) Ak nevyužitá zásoba svojím charakterom alebo z iných dôvodov nie je na predaj obyvateľstvu vhodná alebo ak ju určené obchodné organizácie odmietnu (príloha č.1), sprostredkujúca organizácia ju ponúkne poverenej organizácii zahraničného obchodu na medzinárodnú výmenu nevyužitých zásob (ďalej len „poverená organizácia“) podľa § 11, pokiaľ je táto zásoba vhodná na medzinárodnú výmenu.

(14) Ak sa sprostredkujúcej organizácii ani v lehote jedného roka nepodarí zabezpečiť pre nevyužitú zásobu možnosť využitia a ak ide:

- a) o plnohodnotné výrobky, ktoré sama vyrába alebo nakupuje, obmedzí v budúcom plánovacom období svoju výrobu alebo nákup tak, aby pre nevyužitú zásobu zabezpečila odbyť, čo oznámi ponúkajúcej organizácii;
- b) o výbehové alebo znehodnotenú alebo z iných dôvodov ekonomicky nepoužiteľné výrobky, vráti ponúkajúcej organizácii zaslaný ponukový list s odporúčaním najvýhodnejšieho spôsobu fyzickej likvidácie.

§ 6**Sprostredkujúce organizácie**

(1) Funkciu sprostredkujúcej organizácie plnia tie organizácie, ktoré bežne uskutočňujú v najväčšom rozsahu odbyt materiálu alebo výrobku, ktorý sa ponúka ako nevyužitá zásoba, a ktoré preto sústreďujú najväčší rozsah bežných požiadaviek, spravidla zabezpečujú prieskum potrieb a pravidelne navzájom spájajú svoje zdroje (výroba, nákup, dovoz) s konkrétnymi potrebami, objednávkami a požiadavkami odberateľov v podrobnom sortimente^{a)} bez ohľadu na to, na ktorej úrovni sa spracúvajú celkové bilancie a zostavujú plány rozdelenia.

(2) Sprostredkujúcimi organizáciami podľa odseku 1 sú predovšetkým odbytové a zásobovacie organizácie a odbytové združenia, pokiaľ príslušná položka je v ich obchodnej náplni. V ostatných prípadoch je sprostredkujúcou organizáciou výrobný podnik alebo organizácia, v ktorej je v rámci výrobnjej hospodárskej jednotky odbyt centralizovaný.

(3) Pre nevyužitú zásobu dovezených výrobkov je sprostredkujúcou organizáciou spravidla dovozno-odbytový gestor alebo organizácia zodpovedná za odber a odbyt výrobkov dovezených na základe zmlúv o medzinárodnej špecializácii a kooperácii vo výrobe (spravidla odbytová organizácia, pôvodný výrobca alebo výrobný podnik, ktorý vyrába podobný alebo kompletizačný výrobok). Ak neexistuje ani organizácia, ktorá uskutočňuje odbyt zameniteľného výrobku alebo ktorá zabezpečuje technické preverovanie potreby dovozu, funkciu sprostredkujúcej organizácie plní organizácia, na požiadavku ktorej sa uskutočnil dovoz materiálu, ktorý sa stal nevyužitou zásobou.

(4) V sporných prípadoch, najmä ak nie je nevyužitá zásoba v sortimentovej náplni odbytovej organizácie a odbyt uskutočňuje niekoľko výrobných organizácií, rozhodne o poverení funkciou sprostredkujúcej organizácie ústredný orgán, v pôsobnosti ktorého sa zabezpečuje výroba a odbyt príslušného výrobku. Ak sa odbyt výrobku uskutočňuje v pôsobnosti dvoch alebo viacerých ústredných orgánov, určia sprostredkujúcu organizáciu ústredné orgány dohodou.

(5) Sprostredkujúce organizácie zahŕňajú ponúknuté nevyužitú zásobu do dispozičných zdrojov svojho bežného odbytu a prednostne ich používajú na krytie požiadaviek odberateľov. Pritom využívajú svoje odborné skúsenosti a vedomosti na výber najvhodnejšieho spotrebiteľa, ktorý môže nevyužitú zásobu pri svojej činnosti najhospodárnejšie využiť so zreteľom na prípadný vplyv dlhšieho skladovania a na rôzne požiadavky na materiál pre rôzne spôsoby využitia. Pri vyhľadávaní najvhodnejšieho a najhospodárnejšieho využitia ponúkajú sprostredkujúce organizácie nevyužitú zásobu aj tým organizáciám, pri ktorých je podľa doterajších skúseností a vedomostí predpoklad, že by zásobu mohli ekonomicky využiť, aj keď neuplatnili požiadavku alebo nezaslali objednávku.

(6) Sprostredkujúca organizácia má právo sama odkúpiť ponúknuté nevyužitú zásobu.

§ 7**Ponukový list**

(1) Ponukový list, ktorého odporúčaný vzor je v prílohe č. 2, vystavuje ponúkajúca organizácia bez zbytočného odkladu po vytriedení nevyužitej zásoby alebo po tom, čo sa dozvedela, že príslušný materiál, ktorý skladuje, nebude potrebovať na plnenie svojich úloh buď vôbec, alebo v predpokladanom množstve, takže zásoba, ktorá je na sklade, sa pri plánovanej, prípadne upravenej spotrebe nevyužije ani v nasledujúcom plánovacom roku. Lehotu na ekonomickú spotrebu treba posudzovať aj vo vzťahu k trvanlivosti, charakteru, podmienkam a možnostiam skladovania nevyužitej zásoby.

(2) Ponukový list obsahuje najmä:

- adresu ponúkajúcej organizácie,
- adresu sprostredkujúcej organizácie,
- miesto uskladnenia nevyužitej zásoby,
- názov materiálu, presné označenie kvality, veľkosti, balenia, farby, prípadne výkonu a ďalších parametrov, ktoré môžu uľahčiť posúdenie možnosti využitia,
- úplné číslo podľa Jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov a odborového číselníka, prípadne podľa Jednotnej klasifikácie výrobkov v poľnohospodárstve a v lesníctve,
- veľkoobchodnú cenu,
- obchodnú cenu, prípadne maloobchodnú cenu a príslušnú zrážku,
- pri neplnohodnotných výrobkoch návrh ceny dojednávanej dohodou dodávateľa s odberateľom,
- množstvo ponúkanej nevyužitej zásoby,
- dodacie podmienky, údaj o preprave a pod.,
- dodaciu lehotu,
- dátum vystavenia a odoslania ponukového listu.

(3) V ponukovom liste je ponúkajúca organizácia povinná uviesť podrobný údaj o kvalite nevyužitej zásoby, najmä dĺžku predchádzajúceho skladovania, stupeň znehodnotenia, údaj o prípadnom znížení úžitkových vlastností, o korózii, expiračnej lehote a pod. Tento údaj je vyhlásením ponúkajúcej organizácie o kvalitatívnom stave nevyužitej zásoby. Dodávka sa v tomto prípade považuje za dodávku určenú na iný účel, než predpokladá technická norma.⁵⁾

(4) Ponukový list je evidenčným dokladom sprostredkujúcej organizácie o priebehu sprostredkovania zhodnotenia nevyužitej zásoby a preukazným dokladom ponúkajúcej organizácie pre banku aj kontrolné orgány o tom, že zásoba bola ponúknutá príslušnej sprostredkujúcej organizácii.

§ 8

Závazok na sprostredkovanie

(1) Doručením ponukového listu sprostredkujúcej organizácii vzniká medzi ponúkajúcou organizáciou a sprostredkujúcou organizáciou záväzok na sprostredkovanie. Sprostredkujúca organizácia je oprávnená a povinná sprostredkovať vrátenie nevyužitej zásoby do reprodukčného procesu v zastúpení ponúkajúcej organizácie. Prijatie ponukového listu potvrdí sprostredkujúca organizácia ponúkajúcej organizácie bez zbytočného odkladu.

(2) Pokiaľ hodnota ponúknutej položky zásob nedosahuje 5 000 Kčs (§ 5 ods. 2), vzniká záväzok k sprostredkovaniu až súhlasom sprostredkujúcej organizácie (potvrdením ponukového listu).

§ 9

Postup pri uzavieraní dodávkových zmlúv

(1) Ponukový list odoslaný sprostredkujúcou organizáciou odberateľovi je návrhom zmluvy o dodávke, ktorý sprostredkujúca organizácia zasiela v zastúpení ponúkajúcej organizácie. Odoslaním potvrdeného ponukového listu odberateľom priamo ponúkajúcej organizácii vzniká zmluva o dodávke medzi ponúkajúcou organizáciou a odberateľom.

(2) Ak pri potvrdzovaní ponukového listu odberateľ navrhuje zmenu predmetu, času alebo iné náležitosti nevyhnutné pre vznik zmluvy (§ 153 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka), považuje sa ním odoslaný ponukový list za objednávku (návrh zmluvy). Zmluva v takom prípade vzniká aj postupom podľa § 153 Hospodárskeho zákonníka.

§ 10**Dodávky nevyužitých zásob na predaj obyvateľstvu**

(1) K uvoľneniu nevyužitých zásob na predaj obyvateľstvu pristúpi sprostredkujúca organizácia podľa § 5 ods. 12.

(2) Ak sprostredkujúca organizácia nemá vlastné maloobchodné predajne, ponúkne príslušné položky nevyužitých zásob niektorej z určených obchodných organizácií (v prílohe č. 1), a to zaslaním ponukového listu alebo zoznamu položiek obsahujúceho náležitosti ponukového listu, prípadne doplní maloobchodnú cenu a pri neplnohodnotných výrobkoch návrh maloobchodnej ceny dojednávanej dohodou dodávateľa s odberateľom.

(3) Ak maloobchodná cena plnohodnotných výrobkov nie je určená, predloží sprostredkujúca organizácia v zastúpení ponúkajúcej organizácie návrh na jej určenie príslušnému orgánu alebo organizácii poverenej pôsobnosťou v tvorbe maloobchodných cien výrobkov.⁶⁾

(4) Pri dodávkach nevyužitých zásob na predaj obyvateľstvu zachovávajú organizácie uvedené v prílohe č. 1 a sprostredkujúca organizácia ďalší prístup podľa § 5 ods. 8 až 11.

§ 11**Medzinárodná výmena nevyužitých zásob**

(1) Nevyužitú zásobu, ktoré v tuzemsku v príslušných odberateľských organizáciách nemožno ekonomicky využiť ani na predaj obyvateľstvu, ponúknú sprostredkujúce organizácie na medzinárodnú výmenu nevyužitých zásob (§ 5 ods. 13), a to organizácii zahraničného obchodu, ktorú na uskutočňovanie týchto výmen poverí Federálne ministerstvo zahraničného obchodu. Sprostredkujúca organizácia predloží poverenej organizácii ponuku na formulároch ponukového listu. Pre postup pri uzavieraní zmluvy platia obdobne ustanovenia § 9 a § 5 ods. 8 s tým, že poverená organizácia sa vyjadruje k návrhu najneskoršie do 6 mesiacov po tom, čo dostane ponuku.

(2) Ponuky nevyužitých zásob došlé zo zahraničia odovzdá poverená organizácia podľa sortimentovej a vecnej príslušnosti sprostredkujúcej organizácii a súčasne určí lehotu na zistenie možnosti ich ekonomického využitia v tuzemsku. Sprostredkujúca organizácia je povinná preskúmať možnosť ekonomického využitia tejto produkcie v tuzemsku a v určenej lehote oznámiť svoj záujem na nákupe konkrétnych položiek, prípadne si vyžiadať vzorky alebo umožnenie prehliadky v skladoch zahraničného dodávateľa. Pokiaľ poverená organizácia predloží sprostredkujúcej organizácii návrh na uzavretie zmluvy na dovoz produkcie, o ktorú sprostredkujúca organizácia prejavila záujem, nemôže sprostredkujúca organizácia uzavretie zmluvy odmietnuť, ak bol tento návrh odoslaný v lehote, ktorú sprostredkujúca organizácia oznámila alebo ak taká lehota nebola oznámená, najneskoršie do troch mesiacov po oznámení záväzného záujmu.⁷⁾

(3) Sprostredkujúce organizácie môžu pri poverenej organizácii uplatniť aj svoje požiadavky na tovar, o nákup ktorého majú záujem v rámci medzinárodnej výmeny nevyužitých zásob. Pre uzavretie zmluvy platia potom ustanovenia odseku 2.

(4) Uskutočnené výmeny sa nezapočítavajú do plnenia dovozných ani vývozných úloh plánu tuzemských organizácií.

§ 12**Ceny**

(1) Odpredaj nevyužitých zásob sa uskutočňuje za ceny určené podľa cenových predpisov.⁸⁾

(2) Odpredaj nevyužitých zásob určeným obchodným organizáciám (príloha č. 1) sa uskutočňuje za obchodné ceny, prípadne za maloobchodné ceny znížené o príslušnú zrážku; výpočet a odvod dane z obratu vykonáva ponúkajúca organizácia podľa sadzovníka dane z obratu pre príslušný rok vydávaného Federálnym ministerstvom financií.

§ 13

Postup pri fakturácii nevyužitých zásob

Dodávajúca organizácia fakturuje dodané nevyužité zásoby priamo odberateľovi podľa príslušných predpisov o fakturácii⁹⁾ a zároveň oznámi sprostredkujúcej organizácii (napríklad kópiou faktúry) uskutočnenie predaja a základ pre výpočet ceny za sprostredkovanie.¹⁰⁾

§ 14

Likvidácia nepoužiteľných zásob

(1) Nepoužiteľné zásoby organizácie bez zbytočného meškania fyzicky zlikviduje a odpíše zo svojej evidencie. Pred uskutočnením fyzickej likvidácie sú organizácie povinné preskúmať, či zásoby nemožno využiť ako druhotné suroviny.

(2) Organizácie vypracujú likvidačný plán nepoužiteľných zásob, ktorý bude obsahovať presnú špecifikáciu vytriedených nepoužiteľných zásob a časový aj vecný program ich likvidácie podľa príslušných predpisov.¹¹⁾

(3) Pre likvidáciu nepoužiteľných zásob v pôsobnosti Federálneho ministerstva národnej obrany a Federálneho ministerstva vnútra platia osobitné predpisy.

TRETIA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 15

(1) Organizácie sú povinné vytriediť svoje nevyužité zásoby podľa § 5 ods. 1 po prvý raz podľa stavov k 1. aprílu 1981 najneskoršie do 30. septembra 1981. Na vytriedené zásoby, ktoré môžu znížiť vlastnou spotrebou, vypracujú časové harmonogramy zníženia stavov nevyužitých zásob vlastnou spotrebou alebo ich samy operatívne odpredajú. Na ostatné položky presahujúce limit 5 000 Kčs (§ 5 ods. 2) odošlú ponukové listy príslušným sprostredkujúcim organizáciám bez zbytočného meškania, najneskoršie však do konca roka 1981. Ďalšie položky, ktoré sa vytriedia ako nevyužité zásoby neskôršie (v dôsledku zmeny spotreby alebo z iných dôvodov), budú organizácie ponúkať sprostredkujúcim organizáciám podľa § 5 ods. 2 a 3 a ďalších ustanovení tejto vyhlášky priebežne.

(2) Ústredné orgány môžu poveriť niektorú podriadenú organizáciu sústredením činností súvisiacich so znižovaním stavov nevyužitých zásob vnútri rezortu a utvorením vnútrorezortných systémov výmeny nevyužitých zásob pri rešpektovaní zásad tejto vyhlášky. V tom prípade určia organizáciu, ktorá bude plniť funkciu sprostredkujúcej organizácie za celý rezort vo vzťahu k organizáciám iných ústredných orgánov, najmä vo vzťahu k poverenej organizácii zahraničného obchodu a vo vzťahu k povereným obchodným organizáciám na predaj nevyužitých zásob obyvateľstvu.

(3) Ústredné orgány, prípadne nadriadené orgány sprostredkujúcich organizácií budú pri hodnotení plnenia plánu sprostredkujúcich organizácií posudzovať sprostredkované objemy ako plnenie plánu odbytu týchto organizácií (tieto objemy budú pripočítavať k plneniu plánu odbytu mimo účtovej a štatistickej položky).

(4) Ústredné orgány, orgány stredného článku riadenia a sprostredkujúce organizácie budú vytvárať predpoklady pre úspešný priebeh vracania nevyužitých zásob do reprodukčného procesu vhodnými organizačno-pracovnými opatreniami, najmä maximálnym využitím výpočtovej techniky v sprostredkujúcich organizáciách.

§ 16

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júnom 1981.

Hlavný arbiter Československej socialistickej republiky:

Doc. JUDr. Vaněk CSc. v. r.

Minister a podpredseda Štátnej plánovacej komisie:

Ing. Janza v. r.

Zoznam organizácií určených na predaj nevyužitých zásob obyvateľstvu

A. Ministerstvami obchodu ČSR a SSR:

- Plnohodnotný tovar
- Krajské podniky Domáce potreby
- Krajské podniky Drobný tovar
- Krajské podniky Drogerie
- Krajské podniky Textil
- Krajské podniky Odevy
- Krajské podniky Obuv
- prípadne odborový podnik Nábytok
- Nepľnohodnotný tovar (napr. poškodený)
- Odborové podniky Klenoty (predajne použitého tovaru)

B. Českým zväzom spotrebných družstiev:

- Velkonákupná spotrebných družstiev, podnik ČSSD, Praha

C. Slovenským zväzom spotrebných družstiev

- Krajské závody družstevného obchodného a výrobného podniku Bratislava, Zvolen a Prešov

- 1) Rozumejú sa organizácie, orgány stredného článku riadenia a ústredné orgány podľa §2 ods. 2 a 3 zákona č. 145/1970 Zb. o národohospodárskom plánovaní.
- 2) Úprava Štátnej plánovacej komisie č. 80 513/78 z 30. mája 1978, ktorou sa ustanovujú zásady pre normovanie zásob (registrovaná v čiastke 21/1978 Zb.).
- 3) Nevyužitú zásoby podľa tejto vyhlášky sa nepovažujú za prebytočný a neupotrebitelný národný majetok podľa §6 a 7 vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 156/1975 Zb. o správe národného majetku. Nevyužitú zásoby sa vracajú do reprodukčného procesu v rámci obvyklého hospodárenia organizácií podľa §67 Hospodárskeho zákonníka.
- 4) Rozumie sa v členení zodpovedajúcom dvanásťmiestnemu kódu Jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov a príslušného odborového číselníka, prípadne Jednotnej klasifikácie výrobkov v poľnohospodárstve a v lesníctve.
- 5) §172 Hospodárskeho zákonníka.
- 6) V prípade nejasnosti určí orgán alebo organizáciu poverenú pôsobnosťou v tvorbe maloobchodných cien výrobkov Federálny cenový úrad na základe individuálneho dotazu.
- 7) §164 Hospodárskeho zákonníka.
- 8) Podľa vyhlášky Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. 137/1973 Zb. o cenách v znení vyhlášok č. 73/1978 Zb. a č. 160/1980 Zb. a úpravy Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. V-1/1974 o cenách dojednávaných dohodou dodávateľa s odberateľom v znení neskorších doplnkov a výmeru Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. 08/80 o zistení primeranej výšky cien použitých alebo neplnohodnotných výrobkov, ktorých ceny sa dojednávajú podľa úpravy FCÚ, ČCÚ a SCÚ č. V-1/74, pol. č. 71 a 72 (Cenový vestník čiastka 16/1980).
- 9) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 154/1975 Zb. o fakturovaní a platení dodávok neinvestičnej povahy.
- 10) Cena za sprostredkovanie je určená cenovým výmerom Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. 05/81.
- 11) Vyhláška č. 156/1975 Zb. o správe národného majetku a príslušné rezortné predpisy.

